

Probleme ale genezei și restaurării cupelor de tip kantharos de la Sâncrăieni

DANIEL SPÂNU

Cu cele opt cupe cu picior și toarte (*kantharoi*) și șapte cupe hemisferice (*mastoi*), la care se adaugă două brățări, o fibulă și două monede, tezaurul de la Sâncrăieni reunește cel mai mare set de veselă din argint din Dacia perioadei târzii a Latène-ului. De altfel, prin greutatea lui excepțională (3.650 g), tezaurul devansează toate celelalte descoperiri dacice cu piese de argint. Diferențele tehnologice și stilistice dintre elementele constitutive ale cupelor de tip *kantharos* permit identificarea mai multor meșteri: (1) meșterul calotelor gravate (calotele cupelor nr. 4–8); (2) meșterul cupei de import (nr. 1); (3) meșterul cupelor nr. 2–3 și al picioarelor de tip 3 (fig. 12 și 13/2–3) și (4) meșterul picioarelor de tip 2 (fig. 12). Dacă meșterii 1, 3, și 4 sunt locali, meșterul nr. 2 este greco-roman. De asemenea, se poate presupune o diferență cronologică de aproximativ o generație între meșterul nr. 1 și meșterii 3 și 4. În orice caz, colaborarea mai puțin armonizată a mai multor meșteri cu maniere diferite de ornamentare a determinat lipsa de unitate stilistică a elementelor constitutive ale cupelor de tip *kantharos* produse în mediul „barbar” (cupele nr. 2–8). Această lipsă de unitate stilistică, precum și demontarea cupelor de la Sâncrăieni înaintea îngropării lor, a dat naștere unor dileme insurmontabile pentru restaurarea modernă. Din acest motiv, ar fi fost preferabilă evitarea intervențiilor cu caracter ireversibil și păstrarea elementelor constitutive ale cupelor de tip *kantharos* de la Sâncrăieni în starea în care au fost ele descoperite.